

Newsletter der Regionalen Agenda 21 Stettiner Haff

Biuletyn informacyjny Regionalnej Agendy 21 Zalewu Szczecińskiego

Jahrgang/rocznik V, Nr. 02. Juli /Lipiec 2009

Sehr geehrte Leserinnen, sehr geehrte Leser,

Mit zwei Besonderheiten wollen wir Sie heute aus dem vermeintlichen „Sommerloch“ reißen – erstens stellen wir Ihnen das Projekt „Lernen vor Ort“ vor, dass in den nächsten drei Jahren die Bildungslandschaften der beiden Landkreise UER und OVP optimieren wird und dann haben wir für die Rubrik „Vorgestellt“ die Macherin der Kinderakademie im ländlichen Raum und den „geistigen Vater“ der Blaubeerstadt interviewt, die uns über ihre Projekte und Ideen Auskunft gaben. Natürlich finden Sie auch wieder Fördermöglichkeiten und Wettbewerbe und viele Nachrichten von beiderseits der Oder. Wir wünschen Ihnen einen schönen Sommer!

Szanowni czytelniczki, szanowni czytelnicy,

W trwającej przerwie letniej chcielibyśmy zwrócić Państwa uwagę na dwa szczególne artykuły. Po pierwsze przedstawiamy Państwu projekt "Nauka na miejscu - Lernen vor Ort", który w ciągu przyszłych trzech lat pozwoli zoptymalizować system edukacyjny w obu powiatach UER i OVP. Po drugie w rubryce "Przedstawienie" przeprowadziliśmy wywiad z założycielką Akademii Dziecięcej w obszarze wiejskim oraz "inicjatora" miasta borówkowego, którzy opowiedzą o swoich pomysłach i projektach. Naturalnie znajdą Państwo ponownie informacje o możliwościach wsparcia finansowego oraz konkursach jak również wiele wiadomości po obu stronach Odry. Życzymy Państwu pięknego lata!

Ihr Agenda-Team Stettiner Haff Zespół Agendy Zalewu Szczecińskiego

Im heutigen Newsletter:

Seite 2/ strona 2

Lernen vor Ort – Bildung für alle! /
Lernen vor Ort/ Edukacja dla
wszystkich

Seite 3/ strona 3

Deutsch-Polnisches und
Stellengesuche / Polsko/niemieckie
informacje i ogłoszenie o
poszukiwanych pracownikach

ab Seite 4/ strona 4 i 5

Die Mission der blauen Beere / Misja
Jagód

ab Seite 7/ strona 7

Die Kinderakademie im Ländlichen
Raum / Akademia Dziecięca w
obszarze wiejskim

Seite 15/ strona 15

Aktuelles MV und Termine /
Aktualności z MV oraz terminy

Seite 16/ strona 16

Aktuelles Fördermöglichkeiten und
Wettbewerbe / Aktualne możliwości
wsparcia i ogłoszone konkursy

ab Seite 18/ strona 18

Deutsch-Polnisches / Polsko-
niemieckie

Lernen vor Ort – Bildung für alle!

von Prof. Dr. Peter Dehne

Im Interaktiven Lernmuseum in Pasewalk ist gerade die Ausstellung

„Grenzen überwinden!“ eröffnet worden. Die Kinder erleben eine Mischung aus eigenem Entdecken und geführten Erkundungen. Sie machen sich gemeinsam mit eigens geschultem Personal, Senioren aus den Dörfern, die ihre eigenen Geschichten erzählen, Mentoren und Audiobleitern auf, Grenzen zu erkunden: nationale Grenzen, kulturelle Grenzen, landschaftliche Grenzen, vermessene Grenzen, tatsächliche Grenzen. Im „Universitätsdorf Spantekow“ hat derweil die erste „summer-school“ zum Thema „Das Dorf 2030!“ mit Schülern aus der Region und Studierenden aus Deutschland, Polen, Schweden und Finnland begonnen. Das regionale Hochschulzentrum der Hochschule Neubrandenburg und der Universität Greifswald bietet Fortbildungskurse für Kleinstunternehmen, berufsbegleitende Hochschulkurse, Schüler-Studien und wissenschaftliche Beratung für die Region an. Die neuen Elternbildungszentren stärken die frühkindliche Bildung und Erziehung. Polnisch wird durchgehend von der Kita bis zur Berufsschule angeboten. In allen Schulformen ist die Idee ganzheitlicher und selbstständiger Lernkulturen etabliert. Die Übergänge von der Kita zur Grundschule, zwischen den Schulen und in die Berufsausbildung sind aufeinander abgestimmt. Das Seniorennetzwerk in Strasburg kümmert sich ehrenamtlich um die Kinder- und Jugendarbeit auf den Dörfern. Alles wird koordiniert von einem Bildungsmanagement. Ein regionaler Stiftungsverbund begleitet und fördert den Weg zur „Bildung für alle!“.

Eine Vision, die in drei Jahren Wirklichkeit werden soll. Die beiden Landkreise Ostvorpommern und Uecker-Randow starten am 1. September mit dem Vorhaben „Lernen vor Ort!“ Beide Landkreise, Uecker-Randow im Verbund mit der Hochschule Neubrandenburg, sind zwei von 40 Kreisen, die vom Bildungsministerium für Bildung und Forschung mit insgesamt 60 Mio. € gefördert werden. Sie haben sich mit ihren Konzepten für eine gute Bildung gegen 150 Mitbewerber durchgesetzt und erhalten nun über 3 Mio €, um ihre Ideen und Projekte umzusetzen. In den kommenden drei Jahren und mit der Option auf eine Verlängerung um weitere zwei Jahre sollen die ausgewählten Kreise und kreisfreien Städte neben einem so genannten kommunalen Bildungsmanagement vor allem auch Strategien für ein Bildungsmonitoring, die Bildungsberatung und für ein besseres Gelingen von Bildungsübergängen entwickeln, so heißt es im „Ausschreibungs-Deutsch“ des Ministeriums. Für Ostvorpommern und Uecker-Randow bedeutet dies, die Qualität aller Bildungsangebote, von der Kita bis zur Weiterbildung zu verbessern und aufeinander abzustimmen; und dies mit allen an Bildung Interessierten in den Kitas, Schulen, bei Bildungsträgern oder ehrenamtlich Tätigen gemeinsam. Hierfür sind auf den Landkreisseiten 18 neue Stellen in der Region und 8 Stellen an der Hochschule Neubrandenburg ausgeschrieben. „Neue Bildungswege für die Region!“, „Bildung überwindet Grenzen!“ und „Entwicklung und Optimierung eines lokalen Bildungsmanagements im Landkreis Ostvorpommern“ lauten die Mottos der Landkreise für die Vision einer neuen Bildungslandschaft in Ostvorpommern und Uecker-Randow. Wie diese aussehen könnte, siehe oben!

Lernen vor Ort - Edukacja dla wszystkich!

W interaktywnym Muzeum Nauki w Pasewalku otwarta została właśnie wystawa "Pokonać granice!" Dzieci doświadczają mieszankę własnych odkryć oraz prowadzonych badań. Wspólnie ze starszymi mieszkańcami wsi, którzy opowiadają im historie, badają granice: granicę państwową, granicę kulturalną, granicę krajobrazową, faktyczną granicę. W "Wiosce uniwersyteckiej" Spantekow rozpoczęła się z uczniami z regionu oraz studentami z Niemiec, Polski, Szwecji oraz Finlandii pierwsza "letnia szkoła" na temat "Wieś w 2030!". Regionalne Centrum Uniwersyteckie Wyższej Szkoły w Neubrandenburgu oraz Uniwersytet w Greifswaldzie oferują kursy kształcenia dla mikroprzedsiębiorców, zaoczne kursy uniwersyteckie, studia dla uczniów oraz doradztwo naukowe w regionie. Nauka j. polskiego oferowana jest nieprzerwanie od przedszkola aż do szkoły zawodowej.

Oba powiaty Ostvorpommern i Uecker-Randow uruchamiają 1 września projekt "Lernen vor Ort!". Oba powiaty, Uecker-Randow w powiązaniu z Wyższą Szkołą w Neubrandenburgu są dwiema z 40 gmin, które zostały wsparte przez Ministerstwo Edukacji łączną sumą 60 mln EUR. Swoimi pomysłami przewyciężyły konkurujące z nimi 150 pozostałych gmin i otrzymały 3 mln EUR na realizację projektów.

W przyszłych trzech latach (z opcją przedłużenia na 2 lata) wybrane gminy oprócz tzw. zarządzania samorządowego opracować powinny również strategię monitoringu oświaty. W następnych dniach rozpisane zostanie 18 nowych stanowisk w regionie oraz 8 stanowisk na Wyższej Szkole w Neubrandenburgu. "Nowe drogi edukacji dla regionu!", "Nauka przewycięża granice!" oraz "Rozwój i optymalizacja lokalnego zarządzania oświatą w powiecie Ostvorpommern" - to motta powiatów Ostvorpommern i Uecker Randow wizji utworzenia nowego krajobrazu edukacyjnego.

Aus der Region:

Die Deutsch-Polnische Gesellschaft sucht Mitarbeiter/Innen!

Sprachen öffnen Herzen und fördern das Zusammenleben in Grenzräumen. Deshalb setzt sich die Deutsch-Polnische Gesellschaft in Mecklenburg-Vorpommern für die Vermittlung der polnischen Sprache in deutschen Kindergärten ein. Frühkindliche Mehrsprachigkeit ist eine Option auf einen Erfolg versprechenden Berufs- und Lebensweg.

Das Projekt „Polnisch in Kitas“ der deutsch-polnischen Gesellschaft läuft schon dem 01. September 2007 sehr erfolgreich. Nun soll das Pendant auch in den polnischen Kitas eingerichtet werden, so dass

in Westpommern deutsche Muttersprachler/Innen den Kindergartenkindern die Sprache der Nachbarn beibringen. Für dieses Projekt werden in Vollzeit staatlich anerkannte ErzieherInnen bzw. GrundschullehrerInnen gesucht, die den Vorschulkindern nach der Immersionsmethode die deutsche Sprache beibringen. Einsatzorte werden die Städte Szczecin, Police, Nowe Warpno und Trebiez sein – die Bewerber sollten also die Bereitschaft haben entweder zu pendeln oder möglicherweise sogar in der Nähe Einsatzorte leben. Die Mitarbeiter werden vom Schulamt bzw. der Stadt Szczecin eingestellt. Bewerbungen bitte kurzfristig an die Deutsch-Polnische Gesellschaft MV e.V., Kamigstraße 1 in 17373 Ueckermünde. Anfragen telefonisch oder per Mail an **deutsch-polnische-ue@t-online.de** bzw. 039771 – 83 829, Frau Bärbel Saß. Informationen über das Projekt finden Sie auf der Homepage der Deutsch-Polnischen Gesellschaft: **www.deutsch-polnische-mv.de**

Polsko-Niemieckie Towarzystwo poszukuje współpracowników!

Język otwiera serce i promuje wspólne życie w obszarach przygranicznych. Dlatego też Towarzystwo Polsko-Niemieckie w Meklemburgii Pomorzu Przednim pośredniczy w nauczaniu języka polskiego w niemieckich przedszkolach. Wielojęzyczność młodych dzieci jest bowiem opcją na sukces w przyszłej pracy i drodze życia.

Projekt "Język polski w przedszkolach" realizowany jest bardzo pomyślnie przez Polsko-Niemieckie Towarzystwo już od 01 września 2007 r. Teraz, odpowiednik tego projektu ma powstać również w polskich przedszkolach z założeniem, że w zachodniopomorskich przedszkolach języka sąsiadów nauczać będą niemieccy opiekunowie i opiekunki. Do tego projektu poszukiwane są w pełnym wymiarze czasu certyfikowani wychowawcy i nauczyciele szkół podstawowych, którzy będą nauczać języka niemieckiego dzieci w wieku przedszkolnym wykorzystując metodę immersji. Miejscami pracy będą miasta Szczecin, Police, Nowe Warpno i Trebiez - kandydaci powinni być gotowi do dojazdu do miejsca pracy lub mieszkać możliwie niedaleko miejsca pracy. Pracownicy zostaną zatrudnieni przez Wydział Edukacji/Miasto Szczecin. Osoby zainteresowane prosimy o przesłanie w krótkim czasie Polsko-Niemieckiego Towarzystwa MV e.V., Kamigstraße 1, 17373 Ueckermünde. Pytania telefoniczne lub pocztą elektroniczną prosimy przesyłać pod **deutsch-polnische-ue@t-online.de** lub tel. 039771 - 83 829, osoba kontaktową jest Pani Bärbel Sass. Informacje o projekcie można znaleźć na stronie internetowej Polsko-Niemieckiego Towarzystwa MV: **www.deutsch-polnische-mv.de**

Deutsch-polnische Workshopreihe für Jungunternehmer/innen

Eine erste Workshopreihe war ein großer Erfolg. Nun plant der Veranstalter iq consult weitere Kooperationsprojekte. Der polnische Markt ist für viele junge UnternehmerInnen äußerst interessant, es fällt es jedoch grad Inhabern von Kleinunternehmen schwer, aus eigener Kraft die richtigen Zugänge zu finden. Sprachbarrieren und unübersichtliche Marktstrukturen erschweren den Aufbau erfolgreicher Kooperationsbeziehungen. iq consult bietet jungen UnternehmerInnen die Chance, in einer Workshopreihe Kontakte zu polnischen Kleinunternehmer/innen zu knüpfen und neue Vorhaben auf den Weg zu bringen. Die aufeinander aufbauende Veranstaltungsreihe richtet sich an junge Unternehmer/innen bzw. Freiberufler zwischen 18 und 35 Jahren aus Berlin-Brandenburg und der Region Wielkopolskie. Die Teilnahme ist kostenlos, die Teilnehmerzahl jedoch begrenzt. Junge Unternehmer/innen aus Polen und Deutschland treffen sich an zwei Wochenenden zunächst zu jeweils einem Workshop in der jeweiligen nationalen Gruppe, um untereinander erste Kontakte zu knüpfen und Themen für das binationale Treffen vorzubereiten. Anschließend findet ein deutsch-polnisches Seminar statt, in dem Marktoptionen gemeinsam identifiziert und neue Unternehmenskooperationen auf den Weg gebracht werden.

Partner des Projektes sind:

- Arbeitsamt des Kreises Poznań
- Arbeitsamt der Woiwodschaft Wielkopolskie
- Wirtschaftsabteilung der Stadt Poznań / Zentrum für Unternehmensentwicklung
- Berufsberatung- und Weiterbildungszentrum für Jugendliche in Poznań
- Stiftung Genshagen, Berlin-Brandenburgisches Institut für Deutsch-Französische Zusammenarbeit in Europa e.V.
- Abteilung für Handel und Investitionen der Botschaft der Republik Polen in Berlin

Ansprechpartner ist Norbert Kunz, Tel.: +49 30 611 34 29, Fax: +49 30 611 35 29, Mail: **kunz@iq-consult.com**

Die Mission der Blauen Beere / Misja jagód

Interview mit Jörg Kubiak / wywiad z Jörg Kubiak

Jörg Kubiak, Verein „Pro Eggesin“ / Jörg Kubiak ze Stowarzyszenia „Pro Eggesin“

Herr Kubiak, wie und wann kam es zur Idee, aus Eggesin die „Blaubeerstadt“ werden zu lassen? Wer waren die Protagonisten? Gab es einen konkreten Anlass?

Einen konkreten Plan, aus Eggesin die „Blaubeerstadt“ zu machen, gab es eigentlich nicht.

Nach der Aufgabe des Bundeswehrstandorts Eggesin stürzte die Stadt in eine tiefe Identitätskrise. Es mussten neue Leitbilder für die Stadtentwicklung gefunden werden. Eines der Potenziale unserer Stadt ist ihr natürlicher Reichtum, bedeutend sowohl für unsere Einwohner selbst als auch für den sich eventuell entwickelnden Fremdenverkehr. Hierfür musste eine Symbolik gefunden werden. Die Blaubeere, in unseren Kiefernwäldern so reichlich vorhanden, bot sich dafür förmlich an: sie ist gesund und lecker, erinnert an Ferien, Kindheit, Sommer... kurz gesagt ein idealer Werbeträger.

Das war im Juni 2003 und als der Verein Pro Eggesin die „Blaubeergeschichte“ vorstellte, war es, als wenn man in ein Wespennest gestochen hätte. Viele konnten Geschichten erzählen, wie man sich nach dem Krieg mit dem Beerensammeln Geld für ein paar Schuhe verdiente oder dass man früher einen Schein vom Förster brauchte, wenn man Blaubeeren pflücken wollte, dass Blaubeeren nach England verschifft wurden, um damit dort Uniformstoffe einzufärben usw. usw. Andere wiederum hatten alte Rezepte parat, kurzum ein neues und doch altes Stück Eggesin war wieder auf der Tagesordnung. Und so schuf der Steinmetz aus Hoppenwalde sein Meisterstück als Blaubeerdenkmal, Schüler malten ihr Schulfoyer mit blauen Beeren aus, die „Blaubeerscheune“ öffnete ihre Türen...die „Blaubeerstadt“ begann zu leben.

Panie Kubiak, w jaki sposób i kiedy powstał pomysł utworzenia z Eggesin "Miasta jagody"? Kim byli pomysłodawcy? Czy istniał jakiś konkretny powód?

Konkretnego planu utworzenia z Eggesin "miasta jagody" właściwie nie było.

Po likwidacji bazy Bundeswehry w Eggesin miasto popadło w głęboki kryzys tożsamości. Należało znaleźć nowe modele, wzory do naśladowania w celu rozwoju miasta. Jednym z potencjałów naszego miasta są jego bogactwa naturalne, ważne zarówno dla naszych mieszkańców, jak również w miarę możliwości dla rozwoju turystyki. W tym celu należało znaleźć pewną symbolikę. Jagoda, której mamy pod dostatkiem w naszych lasach sosnowych, była bardzo dobrą propozycją na symbol: jest ona zdrowa i smaczna, przypomina nam o urlopie, dzieciństwie, lecie ... w skrócie idealne medium reklamowe.

W czerwcu 2003 gdy stowarzyszenie Pro Eggesin przedstawiło "Historię jagody" wyglądało to tak, jakby ktoś wepchnął kij w gniazdo os. Wiele osób opowiadało historyjki, jak to po wojnie zarabiano się pieniądze na parę butów zbierając jagody, że wówczas każdy kto chciał zbierać jagody potrzebował pisemnego pozwolenia od leśniczego; o tym, że jagody były wywożone statkami do Anglii w celu farbowania nimi tkanin na mundury itd. Inni mieli gotowe stare receptury, w skrócie, część nowego i zarazem starego Eggesin była z powrotem tematem rozmów. I tak kamieniarz z Hoppenwalde utworzył arcydzieło - pomnik jagody, uczniowie wymalowali szkolny foyer z niebieskimi jagodami, otwarta została "Jagodowa Stodoła" (Blaubeerscheune) ... "Miasto Jagody" zaczęło żyć.

Wann gab es das erste Blaubeerfest in Eggesin und wie hat sich das Fest im Laufe der Jahre entwickelt?

Das erste Blaubeerfest fand im Juli 2004 statt. Innerhalb von vier Wochen organisiert, war es ein kleines aber feines Fest mit ca. 100 Besuchern. Schon damals zog die besondere Atmosphäre die Besucher in ihren Bann. Die erste Blaubeerkönigin wurde gekrönt, die später in ganz Deutschland für die Region am Stettiner Haff werben sollte und ihre mittlerweile zweite Nachfolgerin macht das heute noch erfolgreich. Inzwischen hat sich die Besucherzahl zum Blaubeerfest verzwanzigfacht, der Anteil nichteinheimischer Besucher liegt bei 70%. Ein ausgesuchtes Programm, ein feiner Markt mit regionalen Erzeugnissen und die pommerschen Schlemmereien, allein in diesem Jahr gingen 1500 Stück Blaubeerkuchen über den Tisch, machen dieses Fest so unverwechselbar.

Kiedy odbyło się pierwsze święto jagody w Eggesin i jak rozwinęło się to święto na przełomie lat?

Pierwsze święto jagody odbyło się w lipcu 2004. Zorganizowane w przeciągu czterech tygodni, było to małe, ale ładne święto z około 100 uczestnikami. Już wtedy szczególna atmosfera przyciągnęła uwagę wielu zwiedzających. Ukoronowana została pierwsza "królowa jagód", która później miała reklamować region nad Zalewem Szczecińskim w całych Niemczech a obecnie jej druga następczyni pełni tę funkcję z sukcesami. Tymczasem liczba odwiedzających święto jagody wzrosła dwudziestokrotnie, odsetek turystów zewnętrznych wynosi 70%. Wyszukany program, uroczy rynek z produktami regionalnymi oraz zabawy rodem z Pomorza, tylko w tym roku sprzedano podczas festynu 1500 kawałków ciasta jagodowego, to wszystko sprawia, że to święto jest jedyne w swoim rodzaju.

Blaubeerfest im Vierseithof / Święto jagody w Vierseithof

Auch mit dem Brennholztag haben Sie ein Format entwickelt, dass in seiner Art einzigartig ist. Wie kam es dazu?

Der Verein Pro Eggesin hatte sich mit seiner Gründung 2003 vorgenommen, Holz als bedeutenden Rohstoff der Region wieder mehr in das Interesse der Bürger zu rücken. Zu diesem Zweck sollte eine Informationsveranstaltung, ein Brennholztag, jeweils im Herbst stattfinden. Damals hatte sich der städtische Adventsmarkt zu einer bedeutungslosen Veranstaltung entwickelt. So kam der Gedanke auf, beide Anlässe an einem Tag zu kombinieren und daraus eine neue Qualität zu gewinnen. Eine glückliche Verbindung, wie sich schon bei der Premiere 2003 herausstellte:

Während Papa sich die Maschinen zur Holzverarbeitung anschaut, konnte Mutti in Ruhe Weihnachtliches einkaufen. Anschließend traf man sich beim Glühwein wieder, die Romantik der Feuerstellen am Adventsabend taten ihr übriges...und seit dem gibt es eben den etwas anderen Adventsmarkt in Eggesin.

Brennholztag in Eggesin 1 / Dzień drewna w Eggesin 1

Również w przypadku dnia drewna wypracował Pan pewien format, który jest swojego rodzaju bardzo wyjątkowy. Jak do tego doszło?

Stowarzyszenie Pro Eggesin przedsięwzięło o początku swojej działalności w 2003 r. zwrócić uwagę obywateli na drewno jako główny surowiec w regionie. W tym celu zorganizowano imprezę informacyjną, dzień drewna, które odbywa się zawsze jesienią. Przedtem było tak, że miejski rynek adwentowy zamieniał się w mało ważną imprezę. Pojawił się zatem pomysł, aby oba święta połączyć w jednym dniu i stworzyć przez to nową jakość.

O tym, że jest to szczęśliwe połączenie, okazało się już podczas premiery w 2003 r.: podczas gdy tata oglądał sobie maszyny do przeróbki drewna, mama mogła spokojnie robić zakupy na Święta Bożego Narodzenia. Ostatecznie spotykano się na grzańcu, romantyka stanowisk z ogniem w wieczór adwentowy zapewniały pozostałe wrażenia.. i odąd mamy w Eggesin trochę odmienny rynek adwentowy.

Sehen Sie in den Bewohnern der Region oder in den Touristen Ihre Zielgruppe?

Eindeutig in beiden. Ohne tiefe Verwurzelung und Akzeptanz in der eigenen Bevölkerung lassen sich unsere Themen logischerweise auch nur schwer an Touristen glaubwürdig vermitteln.

Unseren Bürgern tut die Identifikation mit ihrer Heimat gut und für Touristen wird unsere Region durch ihre Angebote und durch ihre stolzen Bewohner unverwechselbar.

Czy widzi Pan w mieszkańcach regionu oraz w turystach grupę docelową?

Zdecydowanie w obu przypadkach. Bez głębokiego zakorzenienia i akceptacji własnego narodu, trudno byłoby przekazywać wiarygodnie nasze przesłania turystom.

Nasi obywatele identyfikują się z regionem, dlatego też dla turystów nasz region jest jedynym w swoim

rodzaju z bogatą ofertą i jego dumnymi mieszkańcami.

Drei Generationen der Blaubeerkönigin / Trzy generacje królowych jagód

Sie engagieren sich sehr für die Erzeugung und Vermarktung regional erzeugter Lebensmittel, haben im letzten Jahr den „Pommerschen Bauernmarkt“ ins Leben gerufen. Welche Potenziale schlummern noch in der Region? Wo sehen Sie Entwicklungschancen?

Eine gesunde Umwelt, und die haben wir hier, ist Grundvoraussetzung für die Erzeugung gesunder Lebensmittel. Mittlerweile haben sich viele kleine Unternehmen etabliert, die hervorragende Produkte herstellen. Trotzdem ist unsere Region immer noch Entwicklungsland, wenn ich daran denke, dass der größte Teil landwirtschaftlicher Rohstoffe, wie z.B. Milch, Fleisch, Getreide und das besonders im BIO-Bereich in andere Regionen geliefert wird, um dort verarbeitet zu werden.

Die Ansiedlung bzw. Neugründung von Unternehmen der Ernährungsbranche wäre in meinen Augen eine der größten Chancen zu mehr Wertschöpfung innerhalb unserer Region.

Aber auch die Möglichkeiten des Nebenerwerbs sollte man in diesem Bereich nicht unterschätzen. So mancher Zuverdienst z.B. durch Anbau und Verkauf von Obst und Gemüse kann vielen Haushalten hier im ländlichen Raum zu mehr Einkommen verhelfen.

Und natürlich das Stichwort Diversifizierung: unsere Landwirte müssen künftig Nischen finden, um Produkte zu erzeugen, die vom Markt nachgefragt werden... Wie wäre es da zum Beispiel mit Beeren???

Angažuje się Pan bardzo w produkcję i wprowadzanie do obrotu regionalnie wytworzonej żywności. Powołał Pan do życia w zeszłym roku "Pomorski rynek rolny". Jakie potencjały tkwią nadal nieodkryte w regionie? Gdzie widzi Pan możliwości rozwoju?

Zdrowe środowisko naturalne, które tutaj mamy, jest podstawowym warunkiem do produkcji zdrowej żywności. W międzyczasie powstało wiele małych przedsiębiorstw, które wytwarzają doskonale produkty o wysokiej jakości. Niemniej jednak, nasz region nadal się rozwija. Większość surowców rolnych tj. mleko, mięso, zboże zwłaszcza w sektorze produkcji ekologicznej jest jednak dostarczana do innych regionów w celu ich przetwarzania.

Tworzenie nowych przedsiębiorstw w branży spożywczej byłoby w moich oczach jedną z największych szans na tworzenie wartości dodanej w naszym regionie.

Ale nie powinno się lekceważyć możliwości dorobku w tej branży. Niektóre dochody np. uprawa i sprzedaż owoców i warzyw może wspomóc finansowo wiele gospodarstw domowych w obszarach wiejskich.

No i oczywiście słowo kluczowe dywersyfikacja: nasi rolnicy muszą znaleźć niszę na produkty, na które istnieje zapotrzebowanie na rynku... Jak by to było w tym przypadku np. z jagodami???

Pommerscher Bauernmarkt im Vierseithof / Pomorski rynek rolny w Vierseithof

Wie werden diese Aktivitäten organisiert – wer unterstützt Sie?

Große Unterstützung erfahre ich natürlich durch meinen Verein Pro Eggesin, besonders in der praktischen Umsetzung. Sehr gut funktioniert auch die Zusammenarbeit mit der Förder- und Entwicklungsgesellschaft des Landkreises und der OAS Paserwalk GmbH, die oft hilft, logistische Probleme zu bewältigen. Und nicht zu vergessen sind die zahlreichen kleinen Produzenten, die einem immer wieder Mut machen.

W jaki sposób organizowane są te działania – kto Pana wspiera?

Duże wsparcie otrzymuję oczywiście z mojego stowarzyszenia Pro Eggesin, zwłaszcza w ich

realizacji. Bardzo dobry funkcjonuje również współpraca z Towarzystwem Wspierania i Rozwoju powiatu (Förder- und Entwicklungsgesellschaft), oraz Spółką OAS Pasewalk GmbH, która często pomaga w rozwiązywaniu problemów logistycznych. Oczywiście nie zapomnieć o wielu małych producentach, którzy dodają zawsze motywują do działania..

Herr Kubiak, ich danke Ihnen für dieses Interview!
Panie Kubiak, dziękuję za wywiad!

Die Kinder-Akademie im ländlichen Raum / Akademia dziecięca w obszarze wiejskim

Interview mit Angelika Janz / Wywiad z Angelika Janz

Angelika Janz mit Kindern

Frau Janz, Sie können auf eine reichhaltige Palette von Ausbildungen und beruflichen Herausforderungen in vielen Regionen Deutschlands zurückgreifen – ist die von Ihnen gegründete Kinderakademie im ländlichen Raum die „Zusammenfügung“ dieser Erfahrungen?

Ja! In meinen Brotberuf als Museumspädagogin (nach dem Studium Germanistik, Kunstgeschichte und Philosophie) mündeten zwei Jahrzehnte lang meine Erfahrungen, Interessen und Lerninhalte aus meinen beiden „Neigungsberufen“ Autorin und Bildende Künstlerin. Hier konnte ich beides vermitteln, Literatur und Kunstgeschichte, und an meinem letzten Arbeitsort, dem Folkwangmuseum in Essen, war ich die „Spezialistin“ für Doppelbegabungen, also die Vermittlung der Zweigleisigkeit künstlerischen Tuns in Literatur und Malerei, wie es bei mehr Künstlern der Fall war, als wir ahnen, ob z. B. bei Leonardo da Vinci, Vincent van Gogh, Caspar-David Friedrich, vielen russischen und französischen Künstlern, aber auch so manchem deutschen Künstler Ernst Barlach, Oskar Kokoschka, Max Ernst, Paul Klee oder Kurt Schwitters. Gerade Kunst und Literatur der letztgenannten Künstler waren für mich als Kulturschaffende wie als Kulturvermittelnde immer ein Vorbild. Auf der kunstpädagogischen Ebene entwickelte ich zusehends eine Vorliebe für die Arbeit mit Kindern und Jugendlichen und besonders auch mit behinderten Kindern. Hier begann ich, besonders Vermittlungstechniken in der praktischen künstlerischen Arbeit mit den Kindern zu erarbeiten und in der Museumsmalwerkstatt zu erproben. In meiner „eigenen“ Kunst spielt die Verbindung von Bild und Text eine große Rolle, wobei sich die Bild- und die Wortsprache gegenseitig nicht illustrieren und erklären, sondern erweitern. In der Literatur veröffentlichte ich neben zahlreichen Anthologie- und Rundfunk Beiträgen zwei Hörspiele,

einen Erzählband und drei Gedichtbände sowie einen Bildband zu skulpturaler und plastischer Kunst. Ein weiteres Buch widmete sich ausschließlich den "Fragmentgedichten", wo es wieder um eine Annäherung von Kunst und Literatur geht. Besonders freute ich mich über die Möglichkeit, den Gedichtband des polnischen Lyrikers Wojciech Gawłowski "Głosy, obrazy i sny" (Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, Poznań 2003) mit Collagen und Bildtextarbeiten illustrieren zu dürfen. Der Kontakt zu polnischen Autoren – verbunden mit einer wunderbaren Ausstellung und Lesung in Poznań (Krajewski-Museum) ist seit 2000 intensiviert, als ich die Polnische Woche 2000 in MV organisierte. Die Zusammenarbeit mit unseren polnischen Grenz-nachbarn hat mir immer besondere Freude bereitet – zuletzt habe ich mit 20 Jugendlichen im Rahmen des letzten Deutsch-Polnischen Jugendfestivals in Strasburg 2008 in einer Werkstatt "Collagen für den Frieden" erarbeitet. Viele berufliche Herausforderungen und Realisationen auf kulturellem wie pädagogischem Vermittlungsgebiet wie die Organisation des Festivals Nordischer Klang in Greifswald und vor allem der Aufbau von Jugendclubs im ländlichen Raum Uecker Randows, parallel dazu leitete ich viele Schreib-Hörspiel- und Kunstwerkstätten in ganz MV in überwiegend ehrenamtlicher Tätigkeit. Dies führte mir die Notwendigkeit nachhaltiger kultureller Basisarbeit besonders mit Kindern und Jugendlichen in ländlichen Regionen vor Augen. Die bisherige Arbeit in ABM oder SAM war zeitlich befristet. Nachhaltigkeit in der Jugendarbeit war nicht realisierbar. Es bedurfte eines einzigen Schrittes, um einen neuen Weg einzuschlagen.

Pani Janz, zdobyła Pani wysokie wykształcenie i doświadczenie zawodowe w wielu regionach Niemiec. Czy "uwieńczeniem" tego jest założona przez Panią Akademia Dziecięca?

Tak! W mojej pracy jako pedagog muzealny (po ukończeniu germanistyki, historii sztuki i filozofii) upłynęło dwadzieścia lat, podczas których zdobywałam doświadczenie, zainteresowania oraz materiały dydaktyczne w moich obu profesjach jako autorka i nauczyciel sztuki. Tutaj mogłam przekazywać zarówno literaturę jak również historię sztuki. W moim ostatnim miejscu pracy w Folkwangmuseum w Essen, byłam specjalistką od podwójnych talentów tzn. zajmowałam się przekazywaniem dwutorowości w działalności artystycznej: w literaturze i malarstwie. Tak było w przypadku większości artystów np. Leonardo da Vinci, Vincenta van Gogha, Caspara Davida Friedrich, wielu rosyjskich i francuskich artystów, ale również niektórych niemieckich, jak Ernsta Barlach, Oskara Kokoschki, Maxa Ernst, Paula Klee i Kurta Schwitters. Właśnie sztuka i literatura ostatnich artystów była dla mnie, jako pracownika i

pośrednika kulturowego, zawsze autorytetem. Na poziomie pedagogiki artystycznej rozwinęło się u mnie zamiłowanie do pracy z dziećmi i młodzieżą, przede wszystkim do pracy z dziećmi upośledzonymi. Tutaj rozpoczęłam realizację pracy artystycznej w praktyce z dziećmi wykorzystując techniki komunikacji w muzealnej pracowni malarskiej. W mojej "własnej" sztuce wielką rolę odgrywa połączenie obrazu i tekstu, przy czym język obrazu i pisma nie ilustrują się nawzajem i nie objaśniają lecz rozszerzają znaczenie. W literaturze opublikowałam oprócz licznych artykułów antologicznych i radiowych dwie gry na słuch, jedną taśmę z opowiadaniem, trzy tomy wierszy oraz tom ilustrowany o sztuce płaskorzeźby i sztuce plastycznej. Kolejną książkę poświęciłam wyłącznie: "Fragmentom wierszy", gdzie również chodzi o zbliżenie sztuki i literatury. Szczególnie cieszyłam się z możliwości ilustracji zbioru poezji polskiego liryka Wojciecha Gawłowskiego "Głosy, obrazy i sny" (Stowarzyszenie Pisarzy Polskich, Poznań 2003). Kontakt do polskiego autora - powiązany z przepiękną wystawą oraz czytaniem w Poznaniu (Museum Krajewskiego) istnieje i jest intensyfikowany od roku 2000, kiedy to zorganizowałam Polski Tydzień w Meklemburgii Pomorza Przednim. Współpraca z naszymi polskimi sąsiadami sprawiała mi zawsze wiele radości - ostatnio pracowałam z 20 młodymi ludźmi w ramach ostatniej edycji Festiwalu Polsko-Niemieckiego w Strasburgu w roku 2008 w warsztatach "Collagen dla wolności". W mojej codziennej pracy spotykam wiele zawodowych wyzwań oraz realizuję działania na obszarze komunikacji kulturalnej i pedagogicznej jak również organizuję Festiwal Brzmienia Nordyckiego w Greifswaldzie, przede wszystkim jednak zajmuję się rozbudową Młodzieżowego Klubu w obszarze wiejskim Uecker Randow, równoległe do tego kieruje wieloma warsztatami piśmienniczymi/ gier na słuch oraz sztuki w całej Meklemburgii głównie na bazie pracy nieodpłatnej. To poprowadziło mnie do konieczności trwałej bazowej pracy kulturalnej przede wszystkim z dziećmi oraz młodzieżą w obszarach wiejskich. Dotychczasowa praca w ABM czy SAM była ograniczona czasowo przez co trwałość w pracy z młodzieżą nie mogła zostać osiągnięta. Wymagała ona szczególnego rozwiązania, aby wkroczyć na nową drogę.

Wie entstand der Gedanke, die Kinderakademie zu gründen? Wer ist Ihre Zielgruppe?

2005 – nach einer schweren Krankheit und infolgedessen nach dem Verlust meines Arbeitsplatzes stand ich vor der Entscheidung, ob ich eine freischaffende Wunsch-Tätigkeit auf so schwierigem Terrain wie der Kulturvermittlung für Kinder und Jugendliche – oft aus sozial schwierigem Umfeld -

in der "Modellregion" Uecker-Randow wagen sollte, die mir ja seit den Zeiten des Aufbaus und meiner Koordinationsarbeit der Jugendclubs in den 90er Jahren vertraut ist. Auslöser der Entscheidung jetzt also war ausgerechnet eine Krankheit, die mich an die Grenze der Arbeitsunfähigkeit gebracht hatte. Der Neubeginn: voller Zuversicht, Hoffnung, in positiver Lebenshaltung. Mir war es wichtig, all mein bisher erworbenes Wissen, meine Erfahrungen in diese neue freischaffende Arbeit mit jungen Menschen münden zu lassen. Ich gründete die Kinder-Akademie im ländlichen Raum und begann zunächst mit Kita-Mittelgruppen- und Vorschul-Angeboten.

Arbeit mit einer Kitagruppe 1/ Praca z grupą dzieci

Kulturelles Basiswissen soll den Kindern die Möglichkeit bieten, ihr bisheriges Weltbild „über den Tellerrand hinaus“ zu erweitern und die Achtsamkeit und Aufmerksamkeit für Selbstwahrnehmung und Fremdwahrnehmung zu intensivieren: Mentales Handwerkszeug für das spätere Leben. Wahrnehmen, beobachten, beurteilen, das setzt immer Vermitteln von kulturellem Basiswissen voraus, gepaart mit praktischer, kreativer Umsetzung. Sein Stellenwert liegt ausdrücklich außerhalb üblicher Nutzbarkeit gängiger Konsumwerte, sondern stellt einen eigenständigen Wert dar, eine Art „Soziales Kapital“. Kultur, das erfahren die Kinder hier, ist nicht fünftes Rad am Wagen, sondern Luft in allen Reifen! Kulturvermittlung ist ein unverzichtbares Element der Demokratieerziehung. Später kamen Präventionsangebote hinzu wie z. B. das Projekt "Kopf-Hand-Fuß", wie diese miteinander vernetzt sind und was sie – im Positiven wie im Negativen - bewirken können.

Jak powstał pomysł utworzenia Akademii Dziecięcej? Jaka jest grupa docelowa?

W roku 2005, po ciężkiej chorobie oraz wskutek tego po utracie mojego miejsca pracy stałam przed dokonaniem wyboru, czy odważę się podjąć na własne życzenie pracę twórczą na tak trudnej płaszczyźnie jak pośrednictwo kulturowe dla dzieci i młodzieży pochodzącej często z trudnego otoczenia socjalnego - w "Regionie modelowym" Uecker-Randow, którą znam od czasów rozbudowy Klubu

Młodzieżowego i mojej pracy koordynacyjnej w latach 90-tych. Do podjęcia decyzji przyczyniła się moja choroba, która doprowadziła mnie do granicy niezdolności do pracy. Nowy początek: pełen ufności, nadziei, w pozytywnym nastawieniu do życia. Dla mnie było bardzo ważne, aby całą moją dotychczas pozyskaną wiedzę, moje doświadczenie skierować na pracę twórczą z młodymi ludźmi. Założyłam Akademię Dziecięcą w obszarze wiejskim oraz rozpoczęłam pracę najpierw ze średnimi grupami przedszkolnymi oraz ofertą przedszkolną.

Kulturalna wiedza bazowa powinna oferować dzieciom możliwość rozwijania ich dotychczasowego obrazu świata "poza granice talerza" oraz zintensyfikować bacność i uwagę w samopostzeganiu siebie i postrzeganiu innych. Postrzeganie, obserwacja, ocena, to wymaga zawsze pośrednictwa bazowej wiedzy kulturalnej, dobranej w parę (kojarzonej) z jej praktyczną, kreatywną realizacją. Jej znaczenie leży wyraźnie poza zwykłą użytecznością przeciętnego konsumenta, jednak przedstawia niezależną wartość, sposób "Kapitału socjalnego". Kultura, którą dzieci tutaj doświadczają, nie jest piątym kołem u wozu, lecz powietrzem do wszystkich kół! Pośrednictwo kultury jest nieodzownym elementem wychowania demokratycznego. Później pojawiły się oferty prewencji jak np. Projekt "Głowa-Ręka-Noga", jak są one ze sobą powiązane oraz co mogą one zrobić pozytywnego a co negatywnego.

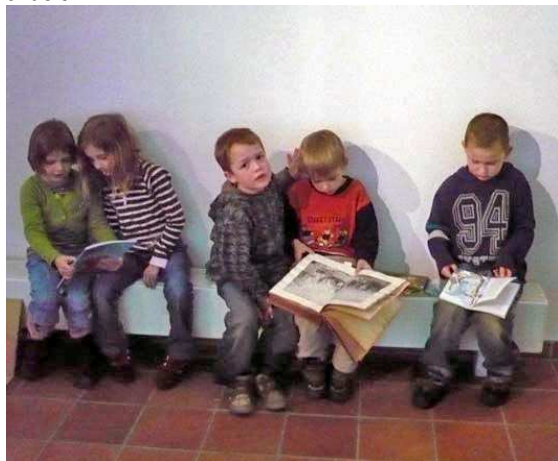
Wie entstand die Zusammenarbeit mit den Schulen?

Stolze Ergebnisse der Grundschüler/ Dumne wyniki pracy uczniów szkoły podstawowej

Irgendwann kommen die Kinder aus der Kita in die Schule – und mein erklärtes Ziel ist die Nachhaltigkeit meiner Arbeit. Das bedeutet, dass die Kinder-Akademie-Werkstatt mit ihren vielfältigen kreativen und geistigen Angeboten zum erinnerungsfähigen Element einer "sozial kompetenten" Kindheit und Jugend werden könnte, um die künftigen Einstellungen zum eigenen Leben und zur Welt stärken wie auch sensibilisieren zu helfen.

Ich meinerseits suche im Förderdschungelangebot mögliche Förderungen heraus, die, wenn oft auch nur ein Minimum an Honorar und Sachmittel garantieren und biete den Kitas und/oder Schulen – in diesem Fall allen pädagogischen Einrichtungen in Ferdinandshof wie Grund- Regional- und Förder-schule sowie der Kita Storchennest meine Werkstattstunden kostenlos an. Auch hier ist das Führen des Ichbuches ein fester Bestandteil der Werkstattarbeit.

Die Werkstätten sind bei den Kindern und Jugendlichen sehr beliebt, da immer auch die Möglichkeit von kind- und jugendgerechten Gesprächen und Problem Diskussionen möglich sind. Da muss ein Projekt nicht mehr ausdrücklich als gewaltpräventiv ausgewiesen werden – in all meinen Projekten schwingt diese Thematik immer mit, da uns ja allen deutlich ist, dass gerade unser Landkreis aufgrund sozialer und materieller Strukturen und Zwänge durch rechts- wie gewaltorientierte Strömungen gefährdet ist. Die Zusammenarbeit mit den Lehrern und Erziehern ist sehr gut, und nicht selten korrespondieren die Kinder-Akademie-Angebote mit den Unterrichtsinhalten, stellen aber eine Erweiterung des Unterrichtsangebotes dar und füllen nicht selten Wissenslücken und Wissensinhalte jenseits der Unterrichtspläne.

Jak powstała współpraca ze szkołami?

Prędzej czy później dzieci wyjdą z przedszkoli i pójda do szkół - a moim wyraźnym celem jest długotrwałość efektów mojej pracy. Oznacza to, że Warsztaty Akademii Dziecięcej z ich różnorodnymi kreatywnymi i duchowymi ofertami mogą stać się elementem wspomnień "świadomego społecznie" dzieciństwa i młodzieży, aby wzmocnić i pomóc wyczuć przyszłe nastawienie do własnego życia oraz do świata.

Ja z mojej strony wyszukuję oferty wspierania szkół, które często nawet jeśli zapewniają jedynie minimum honorarium i środki rzeczowe, proponuję przedszkolom lub szkołom - w tym przypadku wszystkim jednostkom pedagogicznym w

Ferdinandshof takim jak miejscowa Szkoła Podstawowa, Regionalna i Wsparcia czy również Przedszkole „Gniazdo Bociana” (Storchennest), przy czym moje godziny pracy w ramach warsztatów są bezpłatne. Również tutaj prowadzenie książki o sobie jest stałą częścią pracy warsztatowej. Warsztaty są bardzo lubiane przez dzieci i młodzież, ponieważ zawsze możliwe są rozmowy na tematy dziecięce i młodzieżowe oraz dyskusje na temat różnych problemów. Nie zawsze musi być to projekt wyrazisty niż zapobieganie przemocy - we wszystkich moich projektach ta tematyka ciągle się pojawia, ponieważ wszyscy dobrze wiemy, że właśnie nasz powiat z powodu struktury socjalnej i materialnej społeczeństwa lokalnego oraz przymusu jest zagrożony przez pravicowe i zorientowane na przemoc nurty ideologiczne. Współpraca z nauczycielami i wychowawcami jest bardzo dobra, nie rzadko oferty Akademii Dziecięcej korespondują z treścią lekcji, przedstawiają jednak rozszerzenie oferty nauczania i nierzadko wypełniają luki w wiedzy.

Welche Angebote entwickeln Sie/ macht die Kinderakademie? Wie ist die Resonanz der Kinder und Jugendlichen?

Es beginnt mit dem Allernächsten, dem eigenen Ich im Spiegel. Mit dem Selbstportrait wird die erste Seite im Ichbuch gefüllt. Dann folgen Familie, Freunde, das Haus, das eigene Land, in dem man lebt, allmählich entfaltet sich die eigene kleine Welt bis hin zum Weltall, in dem das Kind zwar nur noch ein winziges Element, aber ein einzigartiges Original ist, wie das Kind in der Akademiewerkstatt erfährt. Die Kinder freuen sich immer sehr auf die allwöchentlichen Akademie-Stunden, bringen oft selbst kleine Dinge und Bilder mit, die die Themen ergänzen.

Jede Akademiestunde findet im Rahmen eines bestimmten Rituals statt, das mit der Begrüßung durch das Maskottchen, den Maler Vincent, beginnt und mit einer Qi-Gong-Übung und einem Musikstück, gespielt mit der Altflöte, endet.

Die Sprache mit den Jüngsten 1/ Rozmowa z najmłodszymi Kulturthemen unter dem Motto "Nahsehn statt fernsehn" wie Bildbetrachtung von Künstlern wie Caspar-David Friedrich und Vincent van Gogh oder René Magritte, Vivaldi für Kinder und die vier Jahreszeiten, thematische Rollenspiele und Pantomime

(Ich male mein eigenes Denkmal), Entwicklung einer eigenen Zeichen-Sprache anhand einiger ausgewählter japanischer oder chinesischer Zeichen, Koordinierungs- und Qi-Gong-Übungen, Elemente- und Naturlehre (Ich stelle mir vor: Ich bin ein Baum). Die Kinder erfahren etwas über Leben und Werk vom Künstlern und Komponisten ebenso wie über ihren eigenen Ort in der Welt und legen sich in 10-20 Werkstatttreffen ihr eigenes Ichbuch als Erinnerungsbuch an, das auch ihre Familie, Freunde, Lieblingsdinge, Lieblingstiere mit einschließt. "Elementarphilosophisch" werden die selbstverständlichsten Dinge befragt wie "Was ist eine Familie, Was alles gehört zu einem Baum – und was hat er mit mir zu tun? Wie hängen die 4 Jahreszeiten mit den 4 Himmelsrichtungen und den 4 Elementen zusammen? Wo stehe ich in der Welt?" etc. Wenn eine Blumenwiese, ein Baum, ein Unterwasserbild gemalt werden, so erarbeiten sich die Kinder ihre Zusammensetzung und Entwicklungsbedingungen in der Natur und berichten über ihre eigenen Erfahrungen damit. Schließlich biete ich das Präventionsprojekt "Kopf-Hand-Fuß" an, das mir sehr am Herzen liegt und das ich aufgrund der bisherigen und künftigen Erfahrungen mit den Kindern weiter ausbauen werde.

Säulengestaltung im Eingangsbereich der Schule/ Wymalowanie filarów przy wejściu do szkoły

In der Schule zur individuellen Lebensbewältigung in Ferdinandshof biete ich seit fast 3 Jahre das "Freundschaftsprojekt" an, das bereits sicht- und erfahrbare positive Ergebnisse zeitigte und mehrfach ausgezeichnet wurde. In der Regionalschule schloss ich vor kurzem zusammen mit Frau Franz das "Säulenheiligen"-Projekt ab- Schülerinnen und Schüler gestalteten 8 Säulen der Schule mit angesagten Themen. Zwischendurch oder zum Ab-

schluss stehen zusammenfassende Ausstellungen und Museumsbesuche in Greifswald auf dem Plan, und jedes Kind erhält am Ende ein Kinder-Akademie-Zertifikat. In der Grundschule, in den Religionersatz- Klassen 2 a und 2 b mit 28 Schülern, die ich seit der Vorschule kenne und in der "Die Elemente meiner Welt" behandelt werden, haben wir mit Erfolg die Unterrichtsmethode "Kinder unterrichten Kinder" erprobt.

Kinder unterrichten Kinder / Dzieci nauczają dzieci

Hier wird der Lehrer zum Schüler und lernt von den Kindern, die sich in einem ihrer Lieblingsthemen – in diesem Falle war es das Thema Dinosaurier – besonders gut vorbereitet haben und ihr Wissen an die Mitschüler – auf ganz eigene, aber wirkungsvolle Weise – weitergeben.

Jakie oferty rozwija Pani poprzez Akademię Dziecięcą? Jaki jest odezwo wśród dzieci i młodzieży?

Zaczyna się z najbliższym nam wszystkim, własnym „Ja” w lustrze. Samoportret wypełnia pierwszą stronę w książce o sobie. Potem następuje opis rodziny, przyjaciół, domu, własnego otoczenia, w którym się żyje, stopniowo rozwija się własny mały świat aż do wszechświata, w którym dziecko wprawdzie jest jedynie drobnym elementem, jednak jedynym w swoim rodzaju oryginałem, czego dowiaduje się dziecko w warsztatach akademii. Dzieci cieszą się zawsze bardzo z całtygodniowych godzin akademii, często przynoszą ze sobą małe rzeczy i zdjęcia, które uzupełniają tematy zajęć. Każda godzina akademii odbywa się w ramach określanego rytuału, rozpoczyna się powitaniem przez maskotkę - malarza Vincenta a kończy ćwiczeniem Qi-Gong i kawalkiem muzycznym, granym na flecie. Tematy kulturalne pod mottem "Postrzegać otoczenie zamiast oglądać telewizję" jak postrzeganie obrazów artystów takich jak Caspar-David Friedrich i Vincent van Gogh czy Renè Magritte, Vivaldi dla dzieci oraz cztery pory roku, tematyczne gry ról i pantomimy (maluję mój własny pomnik), rozwój własnego języka znaków na

podstawie wybranych przez siebie znaków japońskich i chińskich, zadań koordynacyjnych oraz zadań Qi-Gong, nauki o elementach i naturze (przedstawiam sobie, że jestem drzewem). Dzieci dowiadują się trochę o życiu i twórczości artystów i kompozytów jak również o ich własnych miejscowościach w świecie oraz wystawiają swoją książkę o sobie jako książkę wspomnień na 10-20 spotkaniach warsztatowych. Książka ta zawiera również informacje o ich rodzinie, przyjaciółach, ulubionych rzeczach, ulubionych zwierzętach. Zgodnie z filozofią elementarną najbardziej oczywiste rzeczy są przedmiotem pytań jak np. "czym jest rodzina, na co składa się drzewo - i co ono ma ze mną wspólnego? Jakie powiązanie mają 4 pory roku z 4 stronami świata oraz 4 elementami? Gdzie się znajdują w świecie?" itp. Gdy malowana jest łąka kwiatów, drzewo, obraz podwodny, wówczas dzieci wyrabiają sobie własne powiązania i warunki rozwoju w przyrodzie, opowiadają o swoich własnych doświadczeniach. Ostatecznie oferuję projekt prewencyjny: „Głowa-Ręka-Noga”, który jest dla mnie wyjątkowo ważny i który będę dalej opracowywała z dziećmi na podstawie moich dotychczasowych i przyszłych doświadczeń.

W szkole specjalnej do nauki dzieci niepełnosprawnych w Ferdinandshof oferuję już od prawie 3 lat "Projekt przyjaźni", który dał już widoczne pozytywne efekty oraz został wielokrotnie wyróżniony. W Szkole Regionalnej zamknęłam niedawno wspólnie z Panią Franz projekt "Świętych filarów" - uczniowie i uczennice utworzyli 8 tematycznych filarów szkoły. Pomędzy lub na koniec przewidziane są wystawy podsumowujące oraz zwiedzanie muzeów w Greifswaldzie, każde dziecko otrzymuje na koniec certyfikat Akademii Dziecka. W szkole podstawowej, w klasach religii 2a i 2b, wśród 28 uczniów, których znam już od czasów przedszkolnych, wypróbowałam z sukcesem metodę nauczania "dzieci uczą dzieci".

Tutaj nauczyciel staje się uczniem i uczy się od dzieci, które szczególnie dobrze przygotowały się z jednego z ich ulubionych tematów - w tym przypadku był to temat dinozaurów - ich wiedzę przekazały dla pozostałych uczniów - w swój własny, skuteczny sposób.

Haben Sie Kooperationspartner im Landkreis?

Der Landkreis selbst lädt mich zu Informationsveranstaltungen in Sachen Förderung ein und ist behilflich bei der Antragstellung oder beim Erstellen von Gutachten, wenn es, wie zumeist, um außerkreisliche Förderungen geht, worüber ich wirklich dankbar bin. Auf die Bewilligungen hat er natürlich keinen Einfluss, sodass ich seit Jahresbeginn alle Ferdinandshöfer Werkstätten trotz zahlreicher Anträge ehrenamtlich weiterführe. Ein Kooperati-

onspartner ist die örtliche AWO, mit der ich 2008 vier Monate lang das erfolgreiche "Vielfalt-tut-gut"-Projekt realisiert habe und für dessen Fortsetzung wir leider keine Weiterförderung erhalten haben. Jahrelang war auch die Bibliothek von Ferdinandshof immer wieder ein guter Ort für punktuelle Angebote und Ausstellungen. Ein bewährter Kooperationspartner für alljährlich ein kleines Projekt und stets hilfreiche Rückenstärkung ist die LAG Soziokultur, deren Mitglied ich bin. Bereits im 2. Jahr fördert die Stadt Pasewalk im Kulturforum Historisches U immer montags die Kinder-Akademie-Angebote in weiterer Zusammenarbeit mit dem Museumsverein Pasewalk und neuerdings auch mit einer Spende unterstützt durch die Sparkasse Uecker-Randow.

Mit dem Kunstverein Uecker-Randow haben wir das Projekt "Ich sehe was, was Du nicht siehst – der Pasewalker Stadtdetektiv" mit zwei Kitas im Paul Holz Jahr 2008 realisiert. Die Ausstellung ist derzeit in den Pasewalker Woolworth-Schaufenstern zu sehen. Mit der Ernährungsberaterin Silke Wendt aus Rieth gab es eine Zusammenarbeit im Rahmen eines Kinderferienangebotes, weitere Projekte sind geplant. Eine punktuelle Zusammenarbeit mit der Kinder-Akademie in den Blick gefasst haben die Jugendkunstschule und das Ukränenland. Nicht zuletzt ist Frau Heidrun Hiller von der Lokalen Agenda eine zuverlässige Mitakteurin im Kreis -in vielen guten Gesprächen und mit hilfreichen Informationen schafft sie es immer wieder, letzte Hoffnungsreserven zu mobilisieren und aufzufüllen. Und an diesem Wochenende organisiert die Kinder-Akademie zusammen mit der Pasewalker Marienkirche erstmalig ein Ferienkinder-Angebot.

Czy ma Pani partnerów do współpracy na terenie powiatu?

Powiat zaprasza mnie na imprezy informacyjne z zakresu wsparcia finansowego oraz jest pomocny w procedurze składania wniosków oraz podczas wystawiania opinii, jeśli chodzi o dotacje spoza powiatu. Z tego powodu jestem im bardzo wdzięczna. Na decyzje o dofinansowaniu powiat nie ma oczywiście wpływu, tak że od początku roku

wszystkie warsztaty w Ferdinandshof mimo licznych wniosków kontynuuje nieodpłatnie. Partnerem do współpracy jest również miejscowy AWO, z którym w 2008 roku realizowałam wspólnie przez cztery miesiące projekt "Różnorodność czyni dobrze" (Vielfalt-tut-gut) na którego kontynuację nie otrzymaliśmy niestety kolejnego wsparcia. Przez wiele lat również biblioteka z Ferdinandshof była zawsze bardzo dobrym miejscem naszych ofert i wystaw. Dobrym partnerem corocznej w realizacji małego projektu oraz zawsze gotowa do wsparcia jest Lokalna Grupa Działania Socjokultura, której jestem członkiem. Już w drugim roku działalności Akademii Miasto Pasewalk we współpracy ze Stowarzyszeniem Muzeum i od niedawna również dzięki Bankowi Sparkasse Uecker Randow wspiera ofertę Akademii skierowaną w każdy poniedziałek do dzieci na forum kultury Historyczne U. Wspólnie ze Stowarzyszeniem Sztuki Uecker-Randow zrealizowaliśmy projekt "Widzę to, czego ty nie widzisz - Detektyw miejski Pasewalku", w którym wzięły udział dwa przedszkola z Paul Holtz. Wystawę można podziwiać obecnie w Pasewalku. Również z techniczką odżywiania Silke Wendt z Rieth współpracowaliśmy w ramach oferty letniej dla dzieci, dalsze projekty są zaplanowane. Również współpracę z Akademią Dziecięcą cieszą się Młodzieżowa Szkoła Sztuki (Jugendkunstschule) oraz Ukrantenland. Ostatecznie również Pani Heidrun Hiller z Lokalnej Agendy jest niezawodną współpracowniczką w powiecie - w wielu dobrych rozmowach oraz zawsze z pomocnymi informacjami ciągle wspiera nas w ciężkich sytuacjach, gdy nadzieja zanika. W ten weekend Akademia Dziecięca przygotowuje wspólnie z Kościołem Mariackim w Pasewalku po raz pierwszy wakacyjną ofertę dla dzieci.

Sind die Angebote für die Kinder mit Kosten verbunden? Wie finanziert sich die Kinderakademie?

Diese Frage ist fast schon beantwortet. Für die Kinder sind die Angebote bisher stets kostenlos gewesen. Ich kann es mir auch nicht anders vorstellen. Die Kinder-Akademie ist auf Projektförderung angewiesen. Nachhaltigkeit der Projekte und Nachhaltigkeit der Finanzierung stehen im krassen Ungleichgewicht. Die durch den Deutschen Lokalen Nachhaltigkeits-Preis 2008 ausgezeichnete Nachhaltigkeit in meinen Projekten ist überwiegend ein Kind des Ehrenamtes.

Preisverleihung 2008 in Leipzig 1/Rozdanie nagród 2008 w Lipsku

Da kulturelle Kinder- und Jugendbildung nicht zu den Pflichtaufgaben der Gemeinden gehört, zeigt sich keine Institution, bei der ich Förderanträge stelle, so recht zuständig. Die Werkstätten finden in Kita und Schulen statt, ist also der Bildungsminister zuständig? Der Synergieeffekt ist aber ein weitreichend sozialer, also die Sozialministerin? Beide zeigen Interesse und loben, fördern aber nicht mit Ausnahme des 2 x bewilligten Projektes "Künstler für Schüler" 2007 und 2008, das aber vom Künstlerbund MV initiiert wurde. Seit Jahresbeginn 2009 bewegt sich die Kinder-Akademie in einer Förder-Warteschleife. Wurde bisher ein Projekt bewilligt, das ein Überleben sicherte, wurden alle anderen Werkstatt-Projekte "mitgezogen". Jetzt ist die Kinder-Akademie an ihre Grenzen gekommen, die Ressourcen nahezu ausgeschöpft.

Czy oferty dla dzieci są powiązane z jakimiś kosztami? Jak finansuje się Akademia Dziecięca?

Pytanie to zostało już prawie odpowiedzialne. Oferty dla dzieci były do tej pory stale bezpłatne. Inaczej nie mogę sobie tego też wyobrazić. Akademia Dziecięca jest skazana na finansowanie z projektów. Trwałość projektu oraz nieprzerwanosc finansowania nie równoważą się. Wynagrodzony przez Lokalną Nagrodę Trwałości 2008 projekt mojego autorstwa był w większej części owocem mojej nieodpłatnej pracy. Ponieważ edukacja kulturalna dzieci i młodzieży nie należy do obowiązkowych zadań gminy, żadna z instytucji, w której składam wnioski, nie składnia się ku ich wspieraniu. Warsztaty odbywają się w przedszkolach i szkołach, czy zatem odpowiedzialny jest Minister Edukacji? Efekt synergii idzie jednak w kierunku socjalnym, czy więc odpowiedzialny jest Minister Spraw Socjalnych? Oboje wykazują zainteresowanie i chwałę, nie wspierają jednak z wyłączeniem dwóch projektów "Artyści dla uczniów" 2007 oraz 2008, który jednak był zainicjowany przez Związek Artystów MV. Od początku roku 2009 Akademia Dziecięca znajduje się w kolejce po dofinansowanie. Do tej pory został

zatwierdzony jeden projekt, który zapewnia przeżycie, wszystkie pozostałe projekty warsztatowe zostały zatem "pociągnięte". Obecnie Akademia Dziecięca dotarła do granic możliwości, zasoby są prawie wyczerpane.

Wie sind die Pläne für die Zukunft?

Pläne sind abhängig von einer gewissen Planungssicherheit. Die jedoch ist nicht einmal als Silberstreifen am Horizont willkommen zu heißen. Eine positiv votierte kleinere Projektförderung, für die noch eine Richtlinie seitens des Geldgebers verabschiedet werden muss, steht noch aus. Die Antwort auf eine beantragte Zusammenarbeit mit einer Stiftung ist frühestens zum Schulbeginn im September zu erwarten. Träume für die Zukunft: Eine regelmäßige Grundbedarfsförderung der Kinder-Akademie, die ohne den derzeitigen Druck die Weiterarbeit sichern hilft. Kürzlich trug ich unserem Landrat Dr. Böning einen weiteren Wunsch vor: Einen festen Raum in Ferdinandshof für die Kinder-Akademie, die derzeit ja mobil unterwegs ist, es auch bleiben will, sich aber durchaus eine kleine Ausstellungsmöglichkeit und einen Werkstattraum wünschen würde, den die Kinder auch in den Ferien besuchen könnten. Angesichts der Unterrichtspläne für Grundschulen, in denen künftig die Fächer Kunst-Musik- und Sportziehung, bisher noch mit je einer Stunde angesetzt (was wenig genug ist) zu einer einzigen Wochenstunde unter dem Titel "ästhetische Erziehung" zusammengefasst werden sollen, werden die Angebote der Kinder-Akademie nötiger denn je sein. Weitere elementare Wünsche: Dass alle bisherigen Kinder-Akademie-Kinder sich auch noch in 10 oder 20 Jahren an ihre Zeit erinnern mögen, die sie mit der intensiven Betrachtung ihres eigenen Gesichtes, mit Vivaldimusik, mit den Caspar-David-Friedrich-Lebensstufen, im Freundschafts-Rollenspiel, im spannenden Mischen von Regenbogenfarben und beim Qi-Gong verbracht haben.

Jakie są plany na przyszłość?

Plany zależne są od odpowiedniej pewności planowania. Odpowiedź na wnioskowaną współpracę z pewną fundacją otrzymamy dopiero we wrześniu. Marzenia na przyszłość: regularne wspieranie podstawowej działalności Akademii Dziecięcej, która bez obecnego nacisku pomoże zabezpieczyć ciągłość pracy. Niedawno przedstawiłam naszemu staroście Dr. Boehningowi nasze dalsze życzenie: stałe pomieszczenie w Ferdinandshof dla Akademii Dziecięcej, które obecnie jest mobilne, tak też pozostanie, jednak chcielibyśmy mieć małą możliwość urządzania wystaw oraz przeprowadzania warsztatów, w których dzieci mogłyby uczestniczyć również podczas wakacji. W obliczu planów nauczania dla

szkół podstawowych, w których w przyszłości nauczane będą przedmioty wychowanie w sztuce, muzyce i sporcie, obecnie jednak przeznaczają się na nie 1 godz. tygodniowo (co nie wystarcza), powinny być zespolone do jednej godziny tygodniowo z tytułem "wychowanie estetyczne". Dalsze życzenia: aby wszystkie dotychczasowe dzieci Akademii Dziecięcej mogły przypomnieć sobie za 10 czy 20 lat o ich czasie spędzonym tutaj, który spędzili intensywnie przyglądając się swojej twarzy, muzyce Vivaldi, stopniami życia Caspara-Davida-Friedricha, w grze przyjaźni, w mieszance kolorów tęczy oraz przy Qi-Gong.

Wie Einzelnes zueinander findet... 1

Frau Janz, ich danke Ihnen für dieses Interview!

Klimastrategie für Vorpommern

Vorpommern erhält 60.000 Euro vom Bundesministerium für Verkehr, Bau und Stadtentwicklung, um eine auf die Region zugeschnittene Klimastrategie zu entwickeln.

"Der Ansatz 'global denken und lokal handeln' ist in der Klimapolitik nicht neu, aber richtig und effektiv. Je nach geografischer Beschaffenheit der Region sind unterschiedliche Ideen und Maßnahmen gefragt. Im Rahmen des Modellvorhabens sollen Strategien zur Bewältigung der Auswirkungen des Klimawandels entwickelt werden. Um die Möglichkeiten regionalen Handelns auszuloten, geht es bei diesem Projekt. Dass gerade Vorpommern ausgewählt wurde ist ein Erfolg für die Region", erklärte der Minister für Verkehr, Bau und Landesentwicklung Mecklenburg-Vorpommern, Volker Schlotmann.

Das Projekt basiert auf einer engen Zusammenarbeit des Regionalen Planungsverbandes und der Landkreisen, mit vielen regionalen Akteuren, darunter die IHK, die Bauernverbände, die Tourismusverbänden sowie Hochschulen, universitäre Einrichtungen und Fachbehörden.

Vorpommern wurde als eine von acht Regionen in ganz Deutschland ausgewählt. Neben Vorpommern erhalten auch Havelland-Fläming, Oberes Elbtal / Osterzgebirge, Mittel-/Südhessen, Westsachsen, Stuttgart, Neumarkt und Mittlerer Oberrhein - Nordschwarzwald jeweils 60.000 Euro für die Entwicklung von Klimastrategien.

Erstes Bioportal für Mecklenburg-Vorpommern ist online

Hier geht's rund um Bio - unter www.bio-mv.de findet man nicht nur den nächsten Bio-Lebensmittelladen, sondern auch Bio-Hotels, Bio-Restaurants, Öko-Landwirte, Naturkostgeschäfte, Bio-Supermärkte, Veranstaltungshinweise und Verbrauchertipps. Die ansprechend gestaltete Seite informiert auch über neue Entwicklungen im Land und gibt Tipps für Ausflüge. Für Erzeuger und Anbieter gibt es auch die Möglichkeit, sich online zu registrieren und in die Datenbank eintragen zu lassen. Reinschauen lohnt sich unbedingt!

Pierwszy Ekoportal Landu Mecklenburg – Vorpommern już gotowy

Pod adresem www.bio-mv.de można znaleźć nie tylko najbliższy sklep z ekologiczną żywnością, ale również ekologiczne hotele, restauracje, gospodarstwa, supermarkety, wskazówki do organizowania przyjęć oraz informacje dla konsumenta. Przystępnie zaprojektowana strona zawiera również informacje o nowych projektach w landzie oraz doradza wycieczki. Dla producentów i oferentów istnieje również możliwość zarejestrowania się online oraz wpisania się do banku danych. Oplaca się tam zajrzeć!

Tag der Regionen 2009

Der bundesweite Aktionstag „Tag der Regionen“ macht Werbung für die Stärken der Regionen - für regionale Produkte, regionale Dienstleistungen und regionales Engagement. Ziel der Gesamtkaktion "Tag der Regionen" ist es, möglichst breite Teile der Bevölkerung so nachhaltig mit den Vorteilen regionalen Wirtschaftens vertraut zu machen, dass es sich im Handeln, also in den alltäglichen Kaufentscheidungen, niederschlägt. Die Sensibilisierung der Bevölkerung auf regionale Produkte soll eine starke Lobby für die Region bilden und somit auch die Wertschätzung für die Kulturlandschaft unserer Dörfer und Städte erhöhen.

Der Tag der Regionen findet in diesem Jahr am **4. Oktober 2009** in einem Aktionszeitraum vom 26.09. bis 11.10.09 statt. Wie im vergangenen Jahr steht er bundesweit unter dem Motto "Klimaschutz durch kurze Wege". Es ist möglich, sich kostenlos auf der Bundes- als auch auf der Landeshomepage zum Tag der Regionen einzutragen. Für die Homepage des Bundes unter www.tag-der-regionen.de achten Sie bitte auf den Aktionszeitraum 26.09. - 11.10.2009; es lassen sich nur Veranstaltungen im Aktionszeitraum registrieren. Der Tag der Regionen will regionale Aktivitäten stärker in den Fokus der Öffentlichkeit rücken. Sollten Sie also im genannten Zeitraum Veranstaltungen wie regionale Märkte, Ausstellungen regionaler Künstler/innen, Erntedankfeste, Führungen, Ausritte oder Radtouren durch ihre Region organisieren, dann nutzen Sie doch dieses kostenlose Angebot für die Verbesserung Ihres Marketings bzw. stöbern Sie online auch nach anderen Aktivitäten in der Region!

Bundesfamilienministerium fördert freiwilliges Engagement im Jugendsport mit 900.000 Euro

Das Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend und die Deutsche Sportjugend (dsj) unterstützen Jugendliche mit Migrationshintergrund und benachteiligte junge Menschen, die sich ehrenamtlich im Sport engagieren. Bis zum 15. September 2009 können sich Sportvereine und -verbände sowie Migrantenorganisationen um den dsj-Förderwettbewerb JETST bewerben.

Gesucht werden piffige neue Ideen, die benachteiligte junge Menschen für ein freiwilliges Engagement im Sport begeistern. Die besten Einfälle werden als Best-Practice-Modelle in die Tat umgesetzt und in einer bundesweiten Datenbank veröffentlicht. Die einzelnen Projekte werden zwei Jahre lang mit bis zu 60.000 Euro unterstützt. **"JETST!- Junges Engagement im Sport"**, ein Projekt der Deutschen Sportjugend, ist Teil der Initiative ZivilEngagement "Miteinander - füreinander" und wird mit 900.000 Euro vom Bundesjugendministerium gefördert.

"Gemeinsam in einer Mannschaft trainiert, gekämpft, gesiegt oder auch verloren zu haben, schweißt auch im übrigen Leben zusammen", so Ursula von der Leyen. "Jugendliche, die sich ehrenamtlich für mehr Integration durch den Sport stark machen, sind ein mehrfacher Gewinn für unsere Gesellschaft. Sie lernen und wachsen in ihren Ämtern, sind Vorbild für andere und knüpfen starke Bänder zu Altersgenossen, die auch außerhalb des Sports verbinden und halten. Daher unterstützen wir die Sportvereine und Organisationen, die sich für mehr Integration durch den Sport stark machen. Ich bin sehr gespannt auf die kreativen Ideen für den Wettbewerb."

Die Deutsche Sportjugend ist die größte Jugendorganisation in Europa und vertritt die Interessen von 9,5 Millionen Kindern und Jugendlichen. "Es ist schon immer unser Anliegen, junge Menschen in ihrer Persönlichkeitsentwicklung zu unterstützen und sie zur gesellschaftlichen Mitverantwortung zu motivieren und eigenverantwortliches Handeln zu fördern", betont Ingo Weiss, Vorsitzender der Deutschen Sportjugend. Mit dem Projekt JETST möchten sollen noch stärker junge Menschen in ihrem Engagement unterstützt und gefördert werden.

Weitere Informationen und die Bewerbungsunterlagen finden Sie unter www.jetst.de.

Ministerstwo Federalne ds. Rodziny wspiera ochotnicze zaangażowanie w sporty młodzieżowe kwotą 900 000 tys. euro

Ministerstwo Federalne ds. Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży (Bundesfamilienministerium) oraz Zrzeszenie Młodzieży Propagującej Sport (Deutsche Sportjugend) wspierają młodzież z przeszłością migracyjną i dyskryminowaną, która angażuje się nieodpłatnie w sport. Do 15. września 2009 zarówno stowarzyszenia oraz związki sportowe, jak i organizacje dla migrantów mogą ubiegać się o wsparcie JETST. Poszukiwane są nowe pomysły, które zachęcą młodych ludzi do dobrowolnego zaangażowania się w sport. Najlepsze z nich zostaną wprowadzone w czyn oraz opublikowane w ogólnokrajowym banku danych. Pojedyncze projekty otrzymają wsparcie przez dwa lata nawet w wysokości do 60 000 tys. euro. „JETST! – Zaangażowanie Młodych w Sport” to projekt Niemieckiej Młodzieży Propagującej Sport, który jest częścią inicjatywy zaangażowania obywatelskiego „Wspólnie – dla siebie nawzajem” i zostanie wsparta przez Ministerstwo ds. Polityki Rodzinnej kwotą w wysokości 900 000 tys. euro. „Wspólny trening w jednej drużynie, walka, zwycięstwo ale również i porażka spajają również w życiu – mówi Ursula von der Leyen. „Młodzież, która wstawia się nieodpłatnie za większą integrację poprzez sport to już ogromny sukces dla naszego społeczeństwa. Oni uczą się i wrastają w swoje posady, stanowią wzór dla innych oraz nawiązują silną więź z rówieśnikami, również poza stowarzyszeniem. Niemiecka Młodzież Propagująca Sport jest największą organizacją młodzieżową w Europie i reprezentuje interesy 9,5 miliona dzieci i młodzieży. „Naszym celem zawsze jest wspieranie młodych ludzi w rozwoju ich osobowości, aby zachęcić ich do społecznej współodpowiedzialności oraz wspierać ich w działaniu na własną odpowiedzialność” – podkreśla Ingo Weiss, przewodniczący Niemieckiej Młodzieży Propagującej Sport. Dzięki projektowi JETST młodzi ludzie będą jeszcze bardziej wspierani w ich zaangażowaniu. Więcej informacji oraz formularze zgłoszeniowe znajdują Państwo pod adresem: www.jetst.de

Deutscher Klimapreis der Allianz-Umweltstiftung

Die Allianz Umweltstiftung hat den Deutschen Klimapreis ins Leben gerufen, um das aktive Klimaschutz-Engagement von Schulen zu fördern und auszuzeichnen. Er soll dazu motivieren, sich dem wichtigen Thema "Klimaschutz" mit Spaß und positivem Engagement zu widmen.

Teilnahmeberechtigt sind alle in Deutschland staatlich anerkannten Schulen (ohne Berufsschulen), also Hauptschulen, Förderschulen, Realschulen, Gymnasien, Wirtschaftsschulen und Gesamtschulen mit Schülerteams der Jahrgangsstufen 7-13 und einem verantwortlichen Lehrer. Pro Schule kann nur ein Team am Wettbewerb teilnehmen. Eingereicht werden können alle abgeschlossenen oder laufenden Projekte und Initiativen des Jahres 2009 zum Thema Klimaschutz und Klimawandel. Die Schülerteams können sich von einem naturwissenschaftlichen oder gesellschaftspolitischen Standpunkt mit dem Thema auseinandersetzen, eine künstlerische Herangehensweise wählen oder das Thema mit kommunikativen Mitteln bearbeiten. Wichtig ist die aktive Umsetzung eines Projektes.

Beispiele für mögliche Wettbewerbsbeiträge

- Projekttag "Klimaschutz in der Schule"
- Aktionen zum Klimaschutz: Baumpflanzungen; Energiesparwoche für die ganze Schule, ...
- Umsetzung energiesparender Maßnahmen
- Eine Ausstellung oder ein Theaterstück zum Thema Klimaschutz
- Eine Klimaschutzzeitung oder eine Quiz-Sendung zum Thema
- Eine Partnerschaft mit einer Schule in einem anderen Land mit Austausch zum Thema Klimaschutz und gemeinsamen Projekten

Die Projekte werden durch eine fachlich kompetente, aufgeschlossene Jury bewertet. Berücksichtigt werden unter anderem:

- Eigeninitiative, Innovation, Vorbildcharakter und Originalität
- Wirtschaftlichkeit, Nachhaltigkeit und Langfristigkeit
- Verknüpfung mit dem Unterricht und Fächerübergreifender Ansatz
- Öffentliche Kommunikation
- Beitrag zur Minderung von Treibhausgasemissionen

Der Deutsche Klimapreis besteht aus fünf gleichwertigen Preisen, die mit jeweils 10.000 Euro dotiert sind.

Die Preisverleihung findet im März 2010 abends im Allianz Stiftungsforum am Pariser Platz in Berlin statt.

Einsendeschluß ist der 30. Oktober 2009.

Die Online-Bewerbungsunterlagen und mehr Informationen finden Sie unter:

<http://www.allianz-umweltstiftung.de/veranstaltungen/klimapreis/2009/index.html>

Jugendwettbewerb zur Gestaltung ländlicher Räume

„Ideen säen - Zukunft ernten!“ Unter diesem Motto lädt das Bundesministerium für Ernährung, Landwirtschaft und Verbraucherschutz (BMELV) Jugendliche zwischen 14 und 25 Jahren ein, sich am Bundeswettbewerb „**Junge Menschen gestalten ländliche Räume**“ zu beteiligen. Der Wettbewerb will dazu anregen, neue Ideen, Initiativen und Projekte für ihr ländliches Lebensumfeld zu entwickeln und als Wettbewerbsbeitrag einzureichen. Alle Themen sind möglich: Zusammenleben von Alt und Jung, Schule, Bildung, Freizeitgestaltung, öffentlicher Verkehr und vieles mehr. Hauptsache ist, dass es sich um einen Beitrag für ein gutes Leben auf dem Land handelt. Einsendeschluss ist der **15. Oktober 2009**. Die Preisverleihung findet im Januar 2010 auf der Grünen Woche in Berlin statt. Weitere Infos und Anmeldung unter www.nexusinstitut.de/Nexus/institut/aktuelles_26_05_09.html

Konkurs dla Młodych w ramach zagospodarowania obszarów wiejskich

„Siać pomysły – w przyszłości zbierać ich plony“ Tym mottem Ministerstwo Federalne ds. Żywności, Rolnictwa i Ochrony Konsumentów (BMELV) zaprasza młodzież oraz dorosłych między 14. i 25. rokiem życia do udziału w konkursie „Młodzi ludzie zagospodarują obszary miejskie”. Konkurs ma na celu zachęcić młodych ludzi do opracowania inicjatyw, akcji i projektów ich wiejskiego otoczenia oraz złożenia ich w formie wniosku do konkursu. Termin nadsyłania zgłoszeń mija 15. października 2009 roku. Wnioski będą oceniane przez niezależne jury. Rozdanie nagród odbędzie się w styczniu 2010 roku w Berlinie podczas Zielonego Tygodnia. Dalsze informacje i rejestracje znajdują Państwo pod adresem: www.nexusinstitut.de/Nexus/institut/aktuelles_26_05_09.html

Feierliche Verleihung der Deutsch-Polnischen Journalistenpreise 2009 im Juni in Szczecin

Die Preisträger kommen in diesem Jahr von der Gazeta Wyborcza, von Polskie Radio Olsztyn und vom ZDF-Infokanal. Die diesjährigen Preisträger haben sich aus dem großen Teilnehmerfeld mit 145 Einsendungen bei der unabhängigen Jury durchgesetzt. Nachdem im vergangenen Jahr deutsche Beiträge als Sieger aus dem Wettbewerb hervorgegangen waren, hatten in diesem Jahr die polnischen Nachbarn mit zwei Siegbeiträgen die Nase vorn. Ausgezeichnet wurden:

- Kategorie Presse:
 - "Auf der anderen Seite der Briefmarke"
 - Włodzimierz Nowak in Zusammenarbeit mit Friederike Lippold,
 - Gazeta Wyborcza

Ein Gespräch mit Manfred Schulz, einem Berliner Sammler, der auf einer Auktion in Düsseldorf Briefe vom Warschauer Aufstand verkaufte. Die Geschichte hat in Deutschland und Polen viel Wirbel ausgelöst. Die Autoren haben in dem Beitrag die deutsch-polnische Familie anschaulich und farbig dargestellt. Es ist ihnen gelungen, Gegenwart und Vergangenheit zu verknüpfen und die Charaktere mit hohem journalistischem Können herauszuarbeiten.

- Kategorie Hörfunk:
 - "Am Anfang gab es nur einen Traum"
 - Alicja Kulik
 - Polskie Radio Olsztyn

Oberhausen - unweit der holländischen Grenze - hat ein Gasometer und ein Einkaufszentrum. Beide ziehen viele Leute an. Dieser geballten Sogwirkung von Gasometer und Einkaufszentrum hat sich ein polnisches Ehepaar entgegengestellt und ein Kultrestaurant gegründet: Restauracja Gdanska. Es ist mehr als ein gewöhnliches Restaurant. Es ist Lesestube, Begegnungsstätte, Kulturhaus und daneben eine Einrichtung, in der man Speisen zu sich nimmt. Der Weg bis dorthin war dornig. Die Eigentümer der Restauracja Gdanska kamen in den 1980er Jahren nach Deutschland. Heute sind sie anerkannt, sie haben es geschafft.

- Kategorie Fernsehen:
 - "Tod in Breslau - Crime time: Marek Krajewski"
 - Martin Schöne und Tobias Gohlis
 - ZDF Infokanal

Die Autoren verbindet die Leidenschaft für Kriminalromane. Sie haben eine Reihe von TV-Porträts internationaler Krimiautoren produziert. Mit Blick nach Osten kamen sie nicht an dem Polen Marek Krajewski vorbei, von dem inzwischen fünf Kriminalromane auf Deutsch erschienen sind. Nach Ansicht der Autoren sind die Kriminalromane Krajewskis ein großartiges Medium, um deutsch-polnische Geschichte lebendig zu machen, Spaß an Geschichte zu wecken. Dieses Kunststück ist ihnen zusammen mit Kameramann Sebastian Hattop und Cutter Lazlo Bredy in ihrem Fernsehbeitrag gelungen.

Uroczyste rozdanie polsko-niemieckich nagród dla dziennikarzy w czerwcu w Szczecinie

Tegoroczni zdobywcy nagród pracują w Gazecie Wyborczej, Polskim Radiu Olsztyn oraz niemieckim kanale informacyjnym – ZDF. Zostali oni wyłonieni spośród 145 zgłoszeń.

Wyróżnieni zostali:

Kategoria Prasa:

- „Auf der anderen Seite der Briefmarke”
- Włodzimierz Nowak we współpracy z Friederike Lippold
- Gazeta Wyborcza

Manfred Schulz – berliński kolekcjoner, sprzedający na aukcji w Düsseldorfie listy z Powstania Warszawskiego twierdzi, że historia zarówno w Niemczech, jak i w Polsce wywołała wiele zawirowań. Autorzy przedstawili w artykule polsko-niemiecką rodzinę w sposób zrozumiały i wielobarwny. Udało im się powiązać teraźniejszość i przeszłość oraz wykreować w wysokim stylu charakter.

Kategoria Radio:

- „Am Anfang gab es nur einen Traum”
- Alicja Kulik
- Polskie Radio Olsztyn

W Oberhausen, niedaleko holenderskiej restauracji znajduje się duży zbiornik z gazem, jak i centrum handlowe. Oba przyciągają ludzi. Pewne polskiego małżeństwo postanawia się temu sprzeciwić i otwierają restaurację „Restauracja Gdańska”. Jest ona czymś więcej niż przeciętna restauracja. Stanowi ona zarówno czytelną, miejsce spotkań, dom kultury, jak i miejsce w którym można coś zjeść. Założyciele przyjechali do Niemiec w latach osiemdziesiątych.

Kategoria Telewizja:

- „Tod in Breslau – Crime time: Marek Krajewski”
- Martin Schöne und Tobias Gohlis
- ZDF Infokanal

Autorów łączy zamiłowanie do powieści kryminalnych. Wyprodukowali oni serię portretów międzynarodowych autorów powieści kryminalnych. Nie ominęli przy tym Marka Krajewskiego. W międzyczasie ukazało się jego pięć powieści kryminalnych przetłumaczonych na niemiecki. Wg autorów powieści Krajewskiego to wyjątkowe medium, aby ożywić polsko-niemiecką historię, rozbudzić w niej zabawę.

Bereisung bei der LEADER-Aktionsgruppe „Partnerstwo Drawy“ in Westpommern

Eine der Kernaufgaben des Agendabüros ist es, die Region um das Stettiner Haff als „Region der zweier Nationen“ zu entwickeln. Basierend auf der guten Zusammenarbeit mit der Landkreisverwaltung ist die gemeinsame Idee entstanden, eine Bereisung von Teilnehmern und Akteuren der Lokalen Aktionsgruppe Stettiner Haff bei den Lokalen Aktionsgruppen (LAG) in Westpommern durchzuführen und angesichts der neuen Förderperiode der EU gemeinsame Ideen für Projekte und Begegnungen auszutauschen.

Am 14. Juli 2009 haben drei Vertreter aus dem Landkreis Uecker-Randow – Herr Schubert, Historische Werkstätten Torgelow; Herr Appelhagen, Tourismusinformation Ueckermünde; Frau Teßmann, LK UER und Kamil Lis, Agendabüro Stettiner Haff ihre polnischen Partner, die LAG „Partnerstwo Drawy“ in Złocieniec/ Wojewodschaft Westpommern besucht. Ziel der Reise war das Kennenlernen des touristischen Angebotes der polnischen Partner und die Besprechung gemeinsamer Projekte für die Zukunft.

Bei der Anreise wurden die Vertreter der LAG Stettiner Haff durch den Bürgermeister der Stadt und Gemeinde Złocieniec und weitere Vertreter der polnischen LAG herzlich im Rathaus

empfangen. Nach gemeinsamen Gesprächen und der Präsentation der Tätigkeit und Aufgaben der polnischen LAG „Partnerstwo Drawy“ fand „vor Ort“ die Bereisung und Besichtigung der durch die LAG betreuten Projekte statt. Auf dem Tagesprogramm stand u.a. der schrittweise zu renovierende Schlosskomplex in Siemczyno mit Umbauten der einzelnen Schlossobjekte für touristisch geeignete Nutzungen. Die Präsentation des Projektes „Żeliszawski Zapiecek“ stellte die Aktivierung der Dorfbewohnerinnen durch die Erzeugung heimischer Produkte – z.B. Lebensmittel und Handwerk - und die Ausübung des traditionellen Handwerks, z.B. Töpfern, Brot backen und Wollverarbeitung vor.

Anschließend haben die Gastgeber den Gästen das Sławendorf „Sławodród“ vorgestellt und die Drahimer Ritterburg besucht – beides touristische Attraktionen der Region. Interessant war auch die Besichtigung des ersten in Polen eingerichteten Museums einer sozialistischen landwirtschaftlichen Produktionsgenossenschaft in Bolegozynie. Die Bereisung wurde im Pensionat „Ranczo w Dolinie“ beim gemeinsamen Abendessen und intensiven Erfahrungsaustausch beendet. Erste Ideen für gemeinsame grenzüberschreitende Austausche wurden bereits durch die Partner diskutiert.

Wyjazd roboczy do LGD „Partnerstwo Drawy“

Jednym z głównych zadań naszego Biura Agendy jest rozwijanie regionu Zalewu Szczecińskiego jako "Regionu Dwoch Narodów". Na kanwie dobrej współpracy z Panią Tessmann, koordynatorką LEADER w Powiecie Uecker Randow, powstał pomysł przygotowania wyjazdu Lokalnej Grupy Działania w Województwie Zachodniopomorskim.

14 lipca 2009r. przedstawiciele z powiatu Uecker-Randow - Pan Schubert, Historyczne Warsztaty Torgelow; Pan Appelhagen, Informacja Turystyczna Ueckermünde; Pani Teßmann, Powiat Uecker Randow i Kamil Lis, Biuro Agendy Zalewu Szczecińskiego - odwiedzili polskich partnerów z LAG "Partnerstwo Drawy" w Złocieniu/ Zachodniopomorskie. Celem podróży było poznanie oferty turystycznej polskich partnerów oraz omówienie wspólnych projektów na przyszłość.

Przedstawiciele LGD "Zalewu Szczecińskiego" zostali przywitani w budynku ratusza przez Burmistrza Miasta i Gminy Złocieniec oraz przedstawiciele polskiej LGD. Po wspólnych rozmowach i prezentacji działalności oraz głównych zadań polskiej LGD "Partnerstwo Drawy" odbyło się zwiedzanie lokalnych obiektów będących pod jej opieką. W programie przewidziane było m.in. zwiedzanie częściowo zrewitalizowanego kompleksu pałacu w Siemczynie z adaptacją poszczególnych obiektów pod funkcje turystyczne. Prezentacja projektu „Żeliszawski Zapiecek“ wykazała aktywność mieszkańek wsi poprzez wytarzanie produktów lokalnych - środków żywności i tradycyjnego rzemiosła np. garnki, wypiek chleba, tkactwo.

Następnie gospodarze pokazali gościom "Sławogród" oraz Zamek Drahimski - jako turystyczne atrakcje regionu. Interesujące było również zwiedzanie pierwszego w Polsce muzeum PGR w Bolegozynie. Zwiedzanie zakończyło się w Pensjonacie "Ranczo w Dolinie" przy wspólnej kolacji i intensywnej wymianie doświadczeń.

Erzeugung und Vertrieb regionaler Lebensmittel im Grenzgebiet: ein Besuch bei den polnischen Nachbarn

In Zusammenarbeit mit Jörg Kubiak vom Verein Pro Eggesin fand am 28.05.2009 eine thematische Bereisung zu Regionalproduktzeugern in der Umgebung von Szczecin zum Thema „Erzeugung und Vermarktung regionaler Produkte“ statt. Im Hintergrund der Reise steht die zunehmende Nachfrage nach regionalen und ökologisch erzeugten Lebensmitteln sowohl in Deutschland als auch in Polen. Die Versorgung öffentlicher und privater Großküchen in Deutschland und Polen und die Versorgung der Bevölkerung mit regionalen und ökologischen Lebensmitteln über Bauernmärkte in der Grenzregion soll etabliert werden und auch eine verstärkte Direktmarkung aufzubauen ist beabsichtigt. Auch in Polen wächst das Interesse an biologisch erzeugten Lebensmitteln kontinuierlich, der Anteil biologisch erzeugter Lebensmittel steigt seit Polens EU-Beitritt beständig.

Auf dem Tagesprogramm stand die Besichtigung der ökologischen Ziegenzucht in Wolczkowo bei Szczecin. Anschließend wurde ein Familienbetrieb - ein ökologischer Bauernhof - vorgestellt, der sich vor allem auf die Öko-Eier Produktion spezialisiert hat aber darüber hinaus eine breite Bioprodukt-Angebotspalette hat. Sehr eindrucksvoll präsentierte sich die ökologische Blaubeerplanage in Kobylanka, welche über 100 ha Anbau pflegt und die Blaubeeren auf den englischen und irländischen Markt exportiert. Künftig wird nur in enger Zusammenarbeit mit regionalen Produzenten und Verarbeitern eine regionalspezifische und rentable Wertschöpfungskette für hochwertige Lebensmittel aus unserer Grenzregion geschaffen werden können.

Gemeinsame Unterstützung der Vermarktung im Nachbarland und Möglichkeiten des Absatzes der Produkte über die Frischemärkte in den Städten und Gemeinden haben alle Beteiligten als gemeinsames Ziel vereinbart.

Ökologische Ziegenzucht in Wolczkowo / Ekologische Ziegenzucht in Wolczkowo

Zbyt regionalnych produktów w regionie przygranicznym

Na inicjatywę Jörga Kubiaka ze Stowarzyszenia Pro Eggesin 28.05.2009 odbył się we współpracy z Biurem Agencji wyjazd do okolic Szczecina z tematem przewodnim "Produkcja i zbyt produktów regionalnych". Powodem wyjazdu był wzrost popytu na regionalne i ekologiczne produkty żywnościowe. Przewodnią ideą było utworzenie w regionie przygranicznym rynków rolnych w celu zaopatrywania publicznych i prywatnych jednostek gastronomicznych w Niemczech i Polsce oraz zaopatrywanie społeczeństwa regionalnymi, ekologicznymi produktami żywnościowymi.

Również w Polsce wzrasta zainteresowanie ekologicznymi produktami, udział ekologicznych produktów w polskim rynku wzrasta od czasu przystąpienia do UE. Oferta zdrowych produktów bio może wzmocnić regionalny znak jakości turystyki w regionie przygranicznym oraz przyczynić się do poprawy sytuacji gospodarczej.

W programie zwiedzania znalazła się ekologiczna hodowla kóz w Wolczkowie przy Szczecinie. Następnie przedstawione zostało ekologiczne gospodarstwo rolne - interes rodzinny, które wyspecjalizowało się w produkcji ekologicznych jaj, oferuje jednak ponadto szeroką paletę produktów ekologicznych. Bardzo imponująco prezentowała się plantacja borówki w Kobylance, która zajmuje powierzchnię ponad 100 ha oraz eksportuje borówkę na rynek angielski i irlandzki. W przyszłości jedynie w ścisłej współpracy z regionalnymi producentami i przetwórcami mogą zostać stworzone rentowne łańcuchy zaopatrywania w wysokowartościową żywność z naszego regionu przygranicznego. Wszyscy zainteresowani stwierdzili, że jedynie wspólna organizacja zbytu w kraju sąsiada oraz możliwość zbytu produktów poprzez "świeże rynki" w miastach i gminach.

Ekologia w Radio Koszalin

Radio Koszalin emituje cykliczne audycje poświęcone edukacji ekologicznej oraz promocji szeroko rozumianych zagadnień związanych z ekologią i ochroną środowiska. Projekt współfinansowany jest ze środków WFOŚiGW w Szczecinie.

W okresie wakacyjnym Radio Koszalin będzie nadawało dwie audycje: „Zieloną Godzinę” (w piątki o godz. 18.05) i „Zielone Pokolenie” (w niedziele o godz. 9.45). Po wakacjach, od 1 września na antenie przybędą jeszcze dwie audycje: „Ekodzien” (od poniedziałku do piątku o godz. 11.13) i „Cuda Natury” (w czwartki i soboty o godz. 8.40). Tygodniowo Radio Koszalin dociera do około 530 tysięcy słuchaczy w dawnych województwach: koszalińskim, słupskim i pilskim.

Sonntagsdeutsch in Szczecin

„Sonntagsdeutsch“ jest niemieckojęzycznym programem dla wszystkich, którzy chcą się poinformować o ostatnich trendach w niemieckiej kulturze oraz o innych ciekawostkach w Szczecinie, Berlinie i regionie przygranicznym.

„Będziemy sprawdzać, co dzieje się po obu stronach Odry i zachęcać słuchaczy do wzięcia udziału w multikulturalnym życiu stolicy Niemiec. W programie nie zabraknie odrobiny ironii, która skłaniać ma Polaków i Niemców do śmiechu, również z siebie nawzajem” - zapowiada jego autor, Martin Hanf. Godzinny „Sonntagsdeutsch” nadawany będzie w każdą niedzielę o 15.00.

Ökologie in Radio Koszalin

Der polnische Rundfunk "Radio Koszalin" sendet Rundfunksendungen zum Thema Umweltbildung und Förderung Ökologie und Umweltschutzes. Das Projekt wird aus den Mitteln der regionalen Umweltschutzfonds WFOŚiGW in Szczecin kofinanziert.

In der Sommerpause werden durch den Rundfunk zwei Sendungen gesendet: "Zielona Godzina" (Grüne Stunde) jeden Freitag um 18.05 Uhr und "Zielone Pokolenie" (Grüne Generation) Sonntags um 9.45 Uhr. Nach den Sommerferien, ab dem 01. September kommen noch zwei weitere Sendungen dazu: "Ekodzien" (Ökhtag) vom Montag bis Freitag um 11.13 Uhr und "Cuda Natury" (Naturwunder) jeden Donnerstag und Samstag um 8.40 Uhr. Das Rundfunk wird in der Woche durch 530 Tsd. Hörer aus den ehemaligen Wojewodschaften: Koszalin, Słupsk und Pila gehört.

Sonntagsdeutsch in Szczecin

Sonntagsdeutsch ist das deutschsprachige Programm für alle, die sich über die letzten Trends in der deutschen Kultur und andere Neuigkeiten in Stettin, Berlin und in der Grenzregion informieren wollen.

„Wir gehen auf Entdeckungsreise dies- und jenseits der Oder und möchten unsere Hörer dazu animieren, am multikulturellen Leben von Deutschlands Hauptstadt teilzunehmen. Und schließlich sollen mit ein bisschen Ironie Polen und Deutsche dazu gebracht werden, übereinander und miteinander zu lachen“ - erzählt Martin Hanf. Immer sonntags zwischen 15 und 16 Uhr.

Impressum

Agendabüro Stettiner Haff
Goethestraße 12
17373 Ueckermünde
buero@agenda21-oder.de
www.agenda21-oder.de
Telefon: +49 39 771-52 88 43

Biurow Zarządu RA 21 Zalew
Szczeciński, ul. Czesława 9
71-504 Szczecin,
Telefon +48 693 /422 54 73
agenda21@op.pl